

Hores decisives per al segon "bienni"

Enorme expectació per la
sessió parlamentària d'avuiEn el "consellet" de ministres s'han dimitit dels seus càrrecs tots els noms que figuren
en el famós dictamen de la comissió dels 21, entre ells, Pic i Pon(Del nostre corresponçal especial,
a les dotze del migdia)

Madrid, 28 (Per telèfon). — El moment polític oficial gira, cada vegada més acceleradament, entorn de l'afer Strauss. Tenen importància les fatigues reunions de la minoria radical, la tortuosa actitud de la C. E. D. A. i els determinis a què les circumstàncies poden portar Chapaprieta, tan vinculat a S. E. el President de la República.

UNA FOTO DE «YA»

El corresponçal de «Ya» a Barcelona, i altres diaris monàrquics de la nit, cultiven un confusionisme canalicat a base de barrejar noms, fets i circumstàncies, en els quals intenten involucrar també les esquerres. Per exemple, l'organ nocturn de la C. E. D. A. ha publicat —com si tingués al·l. na cosa a veure— una fotografia del senyor Companys, amb

Schmelling, Anny Ondra i Strauss al seu costat. Es tracta de la visita que per l'abril del 1934, i en ocasió del matx Uzdun-Schmelling, feren al President de la Generalitat. Una de tantes visites protocolàries. Ara «Ya» vol explotar la foto. Perfectament. És una manera com una altra de demostrar que no importen ni la veritat ni la dignitat periodística.

ELS RADICALS

Positívament, estan dividits. Mentre un sector de diputats opina que no hi ha més remei que tirar al dret, dimitir els llocs de govern i separar de l'actuació política els noms de l'afer Strauss —tots els noms—, un altre sector fa frases, afirma que tot són maniobres contra els qui «provocaren» la revolució d'octubre, diu que «allò» dels rellotges i dels tants per cents no té major importància, i que cal presentar-se al Parlament i donar la batalla. «Quina batalla? La d'atacar. Res de defensar-se. No cal. El que s'ha de fer és atacar, barrejar, esquitxar, rebentar, ho tot abans que anar-se'n».

QUE FARA LA C. E. D. A.?

Aquest és el problema. Els diaris de Gil Robles i els jesuïtes sembla que no estan per històries d'aquestes. Les reunions del ministre de la Guerra amb els comissionats radicals han estat tempestuoses. Ahir, diumenge, Lúcia —primera categoria a «Acción Popular»— no s'estava de dir que calia acabar d'una vegada i sense contemplacions de cap mena. «Ensenya que s'hagin de dissoldre les Corts», afirmà el ministre d'O. P. i Comunicacions.

Es desentén que, entre altres raons, Lúcia tingui aquesta posició categòrica pensant en la política valenciana, on estan en liquidació els noms de Samper i Sigrid Blasco.

Segons sembla, la C. E. D. A. no transigeix amb tots els radicals. Ara bé, no seria impossible que transigís amb altres radicals no contaminats directament. Alba, per exemple, l'activitat del qual, aquests dies, resulta molt especial. Aviat sortirem de dubtes.

I CHAPAPRIETA QUE?

Chapaprieta esperava la dimissió dels ministres radicals dissabte a la tarda. No oocregué així. La notícia produí sorpresa i motivà urgents entrevistes del President del Consell amb el de la República i el ministre de la Guerra, Gil Robles.

Segons sembla, l'actitud de Chapaprieta —l'home de la nota— és categòrica en el sentit que no es pot continuar amb l'actual equip ministerial. És probable que en les entrevistes al·ludides, el seu criteri sortís reforçat amb altes coincidències. D'aquí el «consellet» que se celebrà a primeres hores de la tarda, abans de la reunió del Parlament. Aquest «consellet» té un gran interès. Pot ésser el punt neuràlgic del moment polític.

(Del nostre corresponçal especial, a les 3 de la tarda)

UN «CONSELLET» IMPORTANTÍSSIM

Madrid, 28. — A les 12'30, en mig de gran expectació, el Govern, amb tots els seus membres, s'ha reunit en l'anunciat «consellet».

A desgrat de la gran reserva guar-

El «Consellet» acorda el cessi dels presumptes inculcats. — Importantíssimes entrevistes entre Chapaprieta, Lerroux, Gil Robles i Sa Excel·lència

Madrid, 28. — A dos quarts d'onze del matí arriba a la Presidència el senyor Chapaprieta, el qual, després de romandre uns minuts al seu despatx oficial, es dirigeix al domicili particular del senyor Lerroux. L'entrevista entre el cap del Govern i el ministre d'Estat fou breu i el senyor Chapaprieta se'n anà al Ministeri de la Guerra on celebrà una altra conferència amb el senyor Gil Robles.

Des del Ministeri de la Guerra, els senyors Gil Robles i Chapaprieta es dirigiren a la Presidència. Minuts després el President del Consell va marxar a Palau per tal d'entrevistar-se amb el cap de l'Estat. Des del Palau el senyor Chapaprieta tornà a la Presidència i, en arribar, digué als periodistes que el petit Consell que estava anunciant per a aquesta tarda abans de començar la sessió de Corts, s'havia anticipat, perquè com sigui que hi havia diversos assumptes a tractar, segurament en aquest petit Consell no hi hauria temps. Per tant, ara mateix—digué—vaig a convocar el Govern i dintre d'uns moments quedaran reunits en Consell extraordinari.

dada per tots els ministres sense excepció, se saben els següents detalls:

El Govern ha acordat, després de llarga i acalorada discussió, acudir al banc blau, en la sessió de la tarda, i afrontar el debat que pugui produir-se amb motiu de l'afer Strauss i del dictamen emès per la Comissió parlamentària dels 21.

Un altre dels acords presos ha estat el de la dimissió immediata de les persones nominalment al·ludides en l'apartat tercer del dictamen de referència. Com se sap, entre aquestes persones figura el Governador general interí de Catalunya, President de la Generalitat i Alcalde-gestor de Barcelona, senyor Joan Pic i Pon.

Segons notícies de font autoritzada, podem afirmar que la inclusió del nom de Pic i Pon a la relació de persones que segons el dictamen de la Comissió han de cessar en el càrrec que representen, fou votada en contra pels senyors Casabó, de la Lliga, i Martínez Moya, del partit radical.

UNA MANIFESTACIÓ POPULAR

A mig matí, al carrer d'Alcalá s'ha format una nodrida manifestació popular que ostentava pancartes amb els següents escrits: «Abajo los ladrones», i un altre, «Viva Aznar». La manifestació fou dissolta per la força pública.

ENORME EXPECTACIÓ

La sessió del Congrés ha despertat a tota la capital una inusitada expectació. Els voltants del Parlament han estat, des de primeres hores del matí, concorregutíssims de grups que han organitzat llargues cues d'accés a la tribuna popular. Diverses vegades i sense que cap moti n'aparent no justificués, aquestes cues han estat dissoltes per la força pública, però bé que s'han refet més tard, però han corregut la mateixa sort. Per aquest motiu les transaccions de llocs a la cua, que en les primeres hores es feien a un preu molt elevat, s'han cotitzat a última hora a un preu relativament modest.

A les tres, hora en què començava, s'ha refet la cua. De totes maneres, l'aspecte del personal que les forma és molt diferent amb relació al del matí. En efecte, en aquella hora el públic era marcadament modest i de classes populars, i ara, en canvi, l'aspecte del majoria de persones que esperen l'accés a la tribuna pública és de gent benestant. Algú ha dit que en la seva majoria pertanyien al partit radical.

ALS PASSADISSOS, ABANS DE LA SESSIÓ

L'expectació és aquí també extraordinària. Mai havia vist tants diputats i ex-diputats al Congrés. Es comenten vivament les incidències polítiques de tots aquests i les relacions amb l'afer Strauss. La febra puja de grau a mesura que s'acosta l'hora que el president ha d'obrir la sessió. Els diputats governamentals es mostren absolutament reservats quant a l'actitud dels respectius grups. S'han produït diverses ràpides entrevistes entre els caps de les forces republicanes d'oposició, que pensen intervenir a fons en el debat.

Se sap que en la reunió celebrada per la minoria parlamentària de la OEDA s'ha acordat mantenir dintre de les possibilitats l'actual bloc governamental, però a base d'una identificació absoluta amb els acords continguts en el dictamen formulat per la Comissió dels 21.

El «Consellet» acorda el cessi dels presumptes inculcats. — Importantíssimes entrevistes entre Chapaprieta, Lerroux, Gil Robles i Sa Excel·lència

El «Consellet» de migdia

En efecte, a dos quarts d'una anaren compareguent a la Presidència tots els ministres, a excepció del senyor Martínez de Velasco, que no es trobava a Madrid en aquells moments.

A la una menys vint minuts quedà reunit el Consell, el qual acabà a dos quarts de dues. El senyor Lúcia donà la següent referència verbal de la reunió: «S'ha reunit el Consell de ministres i ha acordat decretar el cessi de els càrrecs oficials que exercien totes les persones que apareixen com a possibles inculcats en el dictamen de la Comissió parlamentària. A més, s'ha ocupat el Govern de l'actitud que cal adoptar en la discussió d'aquesta tarda, en cas que es jutges precisa la seva intervenció».

El senyor Lerroux fou interrogat pels periodistes i contestà que en la reunió solament s'havia tractat del que els havia dit el senyor Lúcia. I constà—afegí—que no se us amaga res.

POLÍTICS DE TOTS ELS PARTITS OPINEN

Quina importància doneu a la sessió de Corts d'aquesta tarda? Solució a la situació actual?

CARLES PI I SUNER

L'Alcalde popular de Barcelona, contesta:

«Donats els antecedents de la qüestió, ningú no dubta de la importància de la sessió d'avui, al Congrés. Però convé que el fet que s'ha de debatre no faci desviar ni deduïxar el fons del problema polític. La qüestió fonamental és que, mentre les dretes estan gastades i la seva acció resulta infecunda i nociva, les esquerres, amb la fermesa serena i renovadora palesada en el darrer acte de Madrid, obtenen cada vegada més la confiança del país».

Per a resoldre la situació cal, doncs, la prompta consulta a la voluntat popular, feta per un Govern imparcial i en les condicions que exigeix un règim democràtic.

AMADEU HURTADO

L'ex-diputat a Corts senyor Amadeu Hurtado, es resisteix, de moment, a contestar la nostra enquesta.

Insistim una mica i finalment diu: «La sessió d'aquesta tarda és d'una transcendència indubtable. Les característiques de l'assumpte que es posa a debat, i la significació de les persones que figuren a primer terme, ho fan suposat així».

Conseqüències polítiques? Tampoc no hi ha dubte que les ha de tenir. Tot depèn, però, del desenvolupament del debat que avui s'inicia.

PERE COROMINES

L'ex-conseller de Justícia de la Generalitat, ens diu:

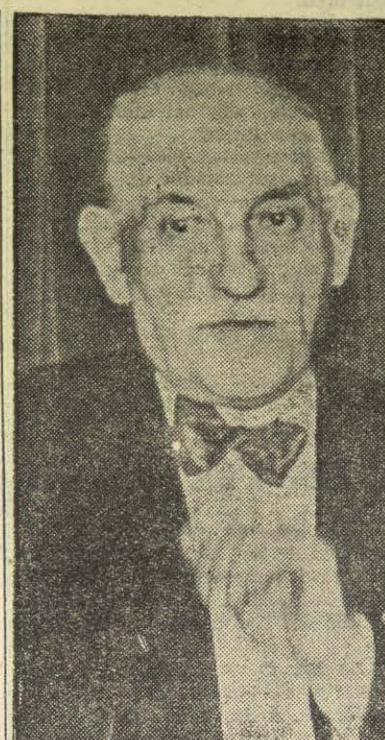
«No crec que la sessió d'avui tin-

PI I SUNYER

gui cap importància, perquè tot està prejutjat. Es podria comparar amb un fi de mes: és l'hora de pagar».

Entenc que s'ha de dissoldre el Parlament i constituir un Govern amb suficients garanties d'imparcialitat per a presidir unes eleccions. Tot el que sigui ajornar aquesta solució és fatal per al país.

PERE BOSCH GIMPERA

Lex-rector de la nostra Universitat, respon:

«La sessió d'aquesta tarda és de molta transcendència i sembla que no pot donar altre resultat que la caiguda del Govern».

L'única solució que jo veig a aquesta situació, és que es dissolguin les Corts actuals i que es vagi immediatament a una nova consulta de la voluntat del poble».

LLUIS NICOLAU D'OLWER

L'ex-ministre d'Economia, ens respon:

«La sessió d'avui a les Corts pot ésser la liquidació de la majoria actual».

Des del punt de vista de la qualificació de les persones i dels partits, pot tenir la mateixa importància que va tenir aquella altra sessió en la qual el nostre enyorat Jaume Carrer feu el seu discurs sobre l'afer de la calce, guix i ciment, que produí les conegudes actituds d'Azcarate i Pau Iglesias, trencant llur solidaritat parlamentària amb Alexandre Lerroux.

Aquesta situació, de moment, haurà de determinar la separació del Govern dels ministres el nom dels quals surt massa en el document de Strauss.

Trencada la majoria governamental, aquestes Corts, per molts esforços que es vulgui fer, sembla que no tenen més possibilitats de Govern».

S'imposa, per tant, la seva dissolució, amb la convocatòria de noves eleccions, que és el que fa molt de temps que les esquerres aconsellen a cada crisi.

NICOLAU D'OLWER

PERE COROMINES

JOAQUIM MAURIN

Joaquim Maurin, del Partit Obrer d'Unificació Marxista, ens diu:

«Crec que les Corts actuals moren avui d'una mort vergonyosa. No solament és el Partit Radical el que ha de desaparèixer de l'escena, sinó també les Corts que han donat el Govern a aquesta gent».

La solució natural, única, és la dissolució del Parlament».

ANTONI XIRAU

Antoni Xirau, del Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra, ex-diputat a les Corts Constituents, ex-conseller de Sanitat i Assistència Social i diputat al Parlament Català, contesta:

«Crec que la sessió parlamentària d'avui pot tenir, i ha de tenir, molta importància. Una importància decisiva».

L'única solució que aconsella la situació política actual és aquesta: dissolució de Corts».

FREDERIC RODA VENTURA

El conseller municipal de Lliga Catalana, contesta:

«Dono molta importància a la sessió d'aquesta tarda. Moltíssima. Crec que d'ella depèn la marxa futura de la República; i, per tant, com a catalanista, la considero d'enorme transcendència per a Catalunya».

Cal desitjar una màxima serenitat i un allunyament absolut de tota demagògia, perquè podria ésser funest per al règim».

La solució a la situació actual ha d'ésser de caràcter parlamentari,

PIC I PON, DIMITIT

El president de l'Audiència farrà de president de la Generalitat i de governador general

L'acord del Govern

Madrid, 28. — Hom sap que en el Consellet celebrat pel Govern aquest matí, han estat dimitits dels càr-

recs públics que exercien, tots els senyors que figuren en la llista nominal d'inculcats en l'afer Strauss, que donà dissabte la Comissió dels 21

Com ja se sap, un dels noms d'aquella llista, és el del senyor Joan Pic i Pon, el qual, per tant, cessa, des d'avui, en les funcions d'alcalde de Barcelona, President de la Generalitat i governador general, que venia exercint.

El president de l'Audiència confirma que substituirà el senyor Pic

Prop del migdia s'ha començat a dir pel Palau de Justícia que en ésser dimitit dels seus càrrecs de governador general i de President de la Generalitat, el senyor Pic i Pon, seria encarregat dels mateixos el president de l'Audiència, senyor Eduard Alonso.

Hores més tard, la notícia ha tingut confirmació. Hem tractat d'entrevistar-nos amb el senyor Alonso. No era ja al seu despatx de l'Audiència.

A l'Hotel Palace, on s'hosotja, hem parlat amb ell.

«Efectivament — ha contestat — se m'han fet indicacions perquè em posessi, amb caràcter

d'interinitat, dels càrrecs que venia ostentant el senyor Pic».

A tal efecte, a les tres de la tarda des del meu despatx de la Presidència, parlaré amb Madrid».

«Amb quin ministre conferenciareu? — li hem preguntat. — Qui us donarà instruccions?»

«He de parlar amb el ministre de Justícia i el de Governació».

«Així, aquesta tarda mateix prendreu possessió?»

«Es segur. Però fins que no conferenciï amb Madrid, no puc avançar res».

«El nomenament de president de l'Audiència, qui us el va atorgar?»

«El nomenament en fou fet pel conseller de Justícia de la Generalitat, senyor De Prat, o més ben dit, pel Govern gestor de la Generalitat, però va ésser a proposta del Govern de Madrid».

El Sr. Pic parla de la seva dimissió

El senyor Pic i Pon, parlant amb (Següeix a la pàgina següent.)

«Cal creure que no tots el 80 diputats radicals que tenim a la Cambra estan complicats en l'afer Strauss...», ha dit Guerra del Rio a «Ultima Hora»

Els diaris d'ahir deien: «Pels passadissos del Congrés s'afirmava que el senyor Guerra del Rio se separava del Partit Radical per incompatibilitat amb els caps. La notícia no ha pogut ésser confirmada perquè l'ex-ministre radical es troba a Barcelona».

Per tal de posar en clar la posició del senyor Guerra del Rio, un dels nostres redactors ha obtingut d'entrevistar-s'hi, malgrat que el senyor Guerra havia fins ara esquivat parlar amb els periodistes.

«Tanmateix—ha dit—he llegit la notícia i no conceixo com s'ha pogut parlar d'això, tota vegada que des del dia 11 sóc a Barcelona. I, millor dit, a la clínica, on tinc cura de l'estat de la meua esposa. Desmentiu la notícia i us prego que no pregunteu més...».

Així, doncs, no us separeu del partit i estareu per tant identificat amb el senyor Lerroux?

«Jo no parlo de més endavant, ni puc respondre res més».

«Es que es parla de la coincidència vostra i del senyor Estadella a Barcelona i d'unes determinades reunions amb el senyor Ullé, Santamaría, etc...».

«No he parlat amb Estadella, ni he celebrat reunions».

«Però la vostra opinió respecte al cas Strauss, dones?»

«Res».

«No trobeu arriscada la presència de la minoria radical a la sessió de Corts d'aquesta tarda?»

«Trobo molt bé que vagin a la Cambra. Nosaltres tenim vuitanta diputats i no tots estaran complicats en l'afer Strauss. Que s'acabari tot i després ja veurem».

En fi—ha dit per acabar, Guerra del Rio—us he dit massa coses. Repeteixo que des del dia 11 sóc en aquesta clínica i apartat de la política, i aquest fet no em permet dir més coses que tampoc no podria dir-vos en aquest moment».

Davant l'esgarriament que produïa al senyor Guerra del Rio en parlar-li de l'afer Strauss, no del·làrem córrer per a millor ocasió».

GRAFICS DEL MOMENT POLITIC

Els senyors Maura i Cirilo del Río canvien impressions amb els periodistes sobre l'afer Strauss (Express Foto)

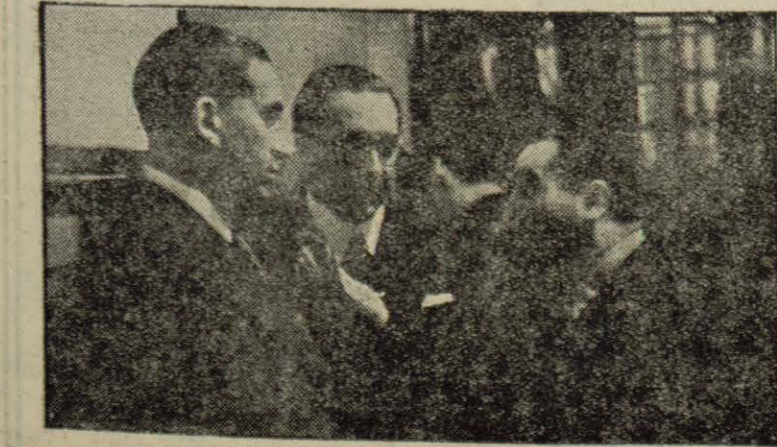
Salazar Alonso fa manifestacions als periodistes en sortir de la reunió de la minoria radical (Universal Press)

Els senyors Lerroux i Rocha en sortir de la reunió celebrada per la minoria radical (Universal Press)

El Sr. Salazar Alonso, nomenat en el dictamen de la Comissió, parla amb els senyors Calvo Sotelo i Bau, en els passadissos de la Cambra (Express Foto)

El Sr. Salazar Alonso, nomenat en el dictamen de la Comissió, parla amb els senyors Calvo Sotelo i Bau, en els passadissos de la Cambra (Express Foto)